

STAD AAN DE SCHIE

Ontwikkelingsvisie voor de binnenstad

4 juni 2012

gemeente
Schiedam

COLOFON

Stad aan de Schie

Ontwikkelingsvisie voor de Binnenstad

Vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Schiedam op 28 juni 2012

Opdrachtgever:

Gemeente Schiedam
Cluster stedelijke ontwikkeling,
afdeling projecten

Ontwerpteam:

HKB stedenbouwkundigen

Jeroen Leemans
Bas Vendrig
Dominic Tegelbeckers
Shing Rong Wu
Erwin Polke

Gemeente Schiedam

Cluster stedelijke ontwikkeling, afdeling projecten

Rihilda Keizer
Celine Kruisbringk

Tekst: HKB + Marc Tinnemans

Foto's: HKB + Jan van der Ploeg (pag. 13)

© HKB stedenbouwkundigen,

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden mits de bron en de auteurs worden vermeld.

Waar gebruik is gemaakt van beeldmateriaal van derden hebben wij getracht te achterhalen bij wie de rechten liggen volgens de wettelijke bepalingen. Desondanks kan het voorkomen dat fotomateriaal niet voor publiek gebruik is vrijgegeven. Uiteraard zullen wij op verzoek zo snel mogelijk informatie en beeldmateriaal verwijderen indien daarvoor gegronde redenen bestaan.

1.	INLEIDING	 7
1.1	Aanleiding	
1.2	Doel	
1.3	Proces	
2.	VISIE	 9
2.1	Ambitie binnenstad	
2.2	Van achterstand naar voorsprong	
2.3	Bouwstenen	
2.4	Inzet	
2.5	Het Merk	
2.6	De Stad	
2.7	De Ontdekking	
3.	STRATEGIE	 25
3.1	Samenwerken	
3.2	Binnenstadsloket	
3.3	Doorvertaling naar concrete projecten	
3.4	Communicatie	
4.	UITVOERINGSAGENDA	 27

VOORWOORD

Wat verandert er als we de Lange Haven centraal plaatsen in de ontwikkelingsvisie binnenstad Schiedam? Het water uit de Schie blijft hetzelfde, de historische panden aan de Haven ook, gebouwen en infrastructuur veranderen niet essentieel. In de beleving van de stad verandert wel een en ander. De historie van Schiedam gaat in het druk bezette water van de Lange Haven schitteren, de verstilte kades uit de tijden van Piet Paaltjens veranderen in levendige struingebieden voor toeristen en Schiedammers, het oude Zwart Nazareth maakt van haar historie weer levendig goud. De nabijgelegen Hoogstraat en Nieuwe Haven liften mee met een levendige binnenstad met stad- en watertoeristen.

Dromen? Ik denk het niet, het College van Burgemeester en Wethouders geeft met deze visie, de uitwerking van de Stadsvisie 2030, haar visie op de toekomstige ontwikkeling van de binnenstad. We hebben ons daarbij graag laten inspireren door de vele gesprekken, die zijn gevoerd met de verschillende belanghebbenden en belangstellenden. Midden op de Hoogstraat, in de Monopole, is er in het tijdelijke BinnenstadsAtelier langdurig gesproken met bewoners, ondernemers, winkeliers, vertegenwoordigers van de culturele sector, investeerders en niet te vergeten jongeren en kinderen, over hun visie op de toekomst van onze binnenstad. Hun bijdragen zijn de bouwstenen geweest voor onze visie, de koers van het gemeentebestuur voor de langere termijn. En de lezer die elementen uit voorgaande visies op de ontwikkeling van de binnenstad herkent, die waardeert -naar ik hoop- de consistentie van beleid waarin toch plaats is en wordt gemaakt voor nieuwe inzichten, omstandigheden en ideeën.

Aan de ontwikkelingsvisie heeft het college ook een uitvoeringsagenda toegevoegd met dertien fysieke projecten en vijf niet-fysieke projecten. De gemeente wil graag met partners binnen en van buiten Schiedam concrete invulling aan de projecten geven. We realiseren ons, dat we niet alles tegelijkertijd kunnen uitvoeren en hebben een keuze gemaakt voor de projecten op de korte termijn: Het college stelt voor om de projecten de 'Stad aan de Schie', het 'Dirkzwagerterrein' en 'Museumkwartier' eerst aan te pakken. Voor de niet-fysieke projecten wil het college beginnen met de projecten 'Binnenstadloket' en 'Marketingcampagne Binnenstad'. We gaan een volgende fase in van werken aan de 'Stad aan de Schie'. Ik nodig u graag uit met ons mee te doen.

Peter Groeneweg
Wethouder Binnenstad

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Een binnenstad is nooit af. Ook de komende decennia zullen de gemeente, de bewoners en ondernemers van binnen en buiten Schiedam hard blijven werken aan verbetering. Het is dan wel zo effectief als alle partijen dezelfde uitgangspunten hanteren. De gemeente Schiedam heeft behoefte aan een integrale visie voor de binnenstad, als uitwerking van de Stadsvisie Schiedam 2030. In de ontwikkelingsvisie zijn deze uitgangspunten opgenomen, als kader voor de verdere ontwikkeling van de binnenstad. Hiermee creëert Schiedam een nieuw vertrekpunt voor de ontwikkeling van een ook nu al uniek stukje Nederland, dat het waard is om door meer mensen ontdekt te worden.

Schiedam heeft goud in handen, nu gaan we het laten blinken.

1.2 DOEL

Het doel van de ontwikkelingsvisie is het opstellen van een leidraad voor de ontwikkeling van de Schiedamse binnenstad. Omdat het een integrale visie betreft, gaat het niet alleen om ruimtelijke ontwikkelingen, maar ook om de sociale, culturele en economische ontwikkelingen die daarmee samenhangen en elkaar beïnvloeden. In feite vertelt deze visie ‘het verhaal’ van de binnenstad. Wat ze is, hoe ze zich heeft ontwikkeld en wat haar ambities zijn voor de toekomst. Het is cruciaal dat de visie aanknopingspunten biedt voor concrete stappen door de diverse betrokken partijen. Daarom is aan deze visie ook een uitvoeringsagenda gekoppeld, met acties voor de korte en de lange termijn. De acties op de lange termijn hangen samen met het verankeren van de visie in het gemeentelijk beleid en het in gang zetten van de gewenste veranderingen.

De afgelopen jaren trekken rijk en provincie zich meer en meer terug is het initiatief in de ruimtelijke ordening bij de gemeente komen te liggen. Tegelijkertijd heeft de overheid minder middelen beschikbaar en zijn private partijen selectiever met hun investeringen. Dit vraagt om duidelijke prioriteiten en sterke focus. Waar

steekt de gemeente gemeenschapsgeld in en welke ontwikkelingen zullen meer door private partijen gedragen moeten worden? Waar wil je als overheid de lijnen uitzetten en waar geef je ruimte aan de markt en het particulier initiatief? Heldere keuzes maken helpt bij een goede samenwerking tussen alle partijen. Tegelijkertijd moet je ruimte durven laten aan verrassingen. Want in een levende stad kunnen mooie initiatieven spontaan opbloeien als er een goede voedingsbodem aanwezig is. Deze visie wil bijdragen aan het creëren daarvan.

De ontwikkelingsvisie biedt heldere kaders, is een inspirerend startpunt en daarmee een uitnodiging van gemeente richting haar partners om in gesprek te gaan over de verdere ontwikkeling van de binnenstad

1.3 PROCES

Om een breed gedragen visie te krijgen zijn behalve met het stadsbestuur ook gesprekken gevoerd met andere belanghebbenden, zoals bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en investeerders. Deze gesprekken zijn gehouden in het BinnenstadsAtelier dat is ingericht in de Monopole. Het BinnenstadsAtelier biedt de mogelijkheid op laagdrempelige wijze met Schiedammers in de binnenstad in gesprek te gaan over de toekomst van het centrum. De uitkomst van deze gesprekken en van gesprekken met vertegenwoordigers van de verschillende gemeentelijke afdelingen en met de gemeenteraad vormt samen met beleidsstukken de bouwstenen voor deze visie.

In dit document is de kern van de visie beschreven. Voor diegene die geïnteresseerd is in de achtergronden achter deze visie is er het document ‘De Verdieping’.

2.1 AMBITIE BINNENSTAD

Schiedam heeft goud in handen. In de binnenstad zijn alle randvoorwaarden aanwezig om uit te groeien tot een zeer aantrekkelijk stadscentrum. De basisvoorwaarden daarbij zijn natuurlijk de historische setting, maar ook de vele culturele instellingen, de goede bereikbaarheid, de rijke (branders) geschiedenis en de hoogste molens in de wereld. Het goud van Schiedam is echter voor velen een onontdekte of ondergewaardeerde schat. Daardoor zijn er te weinig mensen in het centrum voor de levendigheid die een aangename binnenstad nodig heeft. In deze visie staat de ambitie centraal om het aantal mensen in de binnenstad te verhogen.

De visie vertelt het verhaal van de stad en reikt van daaruit ideeën aan om meer mensen naar de binnenstad te trekken. Zij nodigt bewoners, ondernemers en investeerders uit om samen met de gemeente de schouders onder deze operatie te zetten. Daarvoor is het essentieel om duidelijke keuzes te maken. De vraag wat de kwaliteiten zijn van Schiedam en waar er kansen liggen voor de binnenstad staat daarbij centraal. Als we de Schiedammers zelf vragen naar de mooiste plek van de stad, wijst het antwoord naar één gebied: de Lange en Korte Haven ('de Schie'). Niet toevallig het gebied waar de rijke historie van Schiedam het meest zicht- en tastbaar is in een setting die uniek is voor het Rijnmondgebied. Deze ontwikkelingsvisie stelt de Schie dan ook centraal bij de transformatie van de binnenstad. Opgave is om de binnenstad weer te koppelen aan de rivier waaraan zij haar ontstaan te danken heeft.

De ambitie van deze visie luidt: 'meer mensen in de binnenstad', de opgave daarbij luidt: 'stad aan de Schie'.

2.2 VAN ACHTERSTAND NAAR VOORSPRONG

In veel winkelcentra in Nederland vond de laatste decennia een vernieuwingsslag plaats met grootschalige ingrepen. In Schiedam heeft deze grootschalige binnenstedelijke herstructurering niet plaatsgevonden. Het hoge percentage leegstand is daar nu deels het gevolg van. Maar de grote veranderingen in de winkelsector door onder andere de opkomst van internet gaan juist voor de binnenstad van Schiedam positief uitpakken.

Volgens verschillende experts neemt de leegstand van grootschalige winkellocaties de komende jaren alleen maar toe en wordt de concurrentie tussen de verschillende winkelcentra heviger. Een nieuw type investeerder geeft de voorkeur aan kleinschalige ontwikkelingen in goed bereikbare winkelgebieden die in een (recreatief) aantrekkelijke omgeving gevestigd zijn. Steden met een bijzondere setting hebben daarbij een voorsprong. Op de historische binnenstad van Schiedam is dat bij uitstek van toepassing.

Posters bestickerd door bezoekers van het BinnenstadsAtelier

Schiedam heeft een gave historische entourage en is daarom uitermate aantrekkelijk als vestigingsplaats voor speciaal zaken, die juist in deze setting goed tot hun recht komen. In het gebied rondom de Havens zijn grotere vloeroppervlakken te vinden voor andersoortige activiteiten. Dit kunnen werkplaatsen voor (nieuwe) ambachten zijn, galleries, ateliers of culturele instellingen, maar ook bijzondere speciaalzaken zoals “De Bonte Koe” en “De Olielamp”. Zo kan een aantrekkelijk palet aan voorzieningen worden aangeboden dat uitgroeit tot lokale en regionale trekpleister.

Als één van de bekendste azijnzeikers van Nederland woorden tekort komt om de schoonheid van je stad te beschrijven, dan mag je best trots zijn. En trots, dat zijn de meeste Schiedammers ook op hun stad, hoeveel er ook op aan te merken is. Want een echte Schiedammer kijkt eerst naar wat er beter kan en dan pas naar wat er goed is. Met die houding is er de laatste jaren hard gewerkt aan het verbeteren van de binnenstad. Met zichtbaar resultaat: de Hoogstraat is aangepakt, de Monopole en de Havenkerk zijn na grootschalige restauratie behouden voor de stad, het Wennekerpand is getransformeerd tot cultureel verzamelgebouw en de Grote Markt is een aantrekkelijk horecaplein. Al met al ligt er een goede basis voor een geweldig dagje uit in Schiedam, dat in de toekomst uit kan groeien tot een weekendje weg. Zeker als hierbij samenwerking wordt gezocht met onder meer Rotterdam kan een aantrekkelijk palet aan activiteiten geboden worden, waarin Schiedam één van de trekkers is.

Het werken aan een binnenstad vraagt om een lange adem. Op dit moment – in 2012 – kun je stellen dat het casco van de stad grotendeels hersteld is en klaar staat voor de volgende stap: het optuigen met bijzondere woongebieden en een passend winkel- en voorzieningenaanbod dat de binnenstad versterkt.

Hierbij hoort niet alleen een goede fysieke bereikbaarheid (de afstand van het station naar het Land van Belofte is slechts 600 meter) maar ook een goede ‘gevoelsmatige’ bereikbaarheid. De routes richting de binnenstad zijn aangenaam en uitnodigend en zodra je het centrum

binnenkomt krijg je direct het gevoel dat je in een bijzondere (binnen)stad bent, waar je welkom wordt geheten.

Direct bij binnenkomst in het centrum moet je voelen dat je in een bijzondere binnenstad bent.

2.3 BOUWSTENEN

Een visie die toekomstbestendig is bouwt voort op de bestaande kwaliteiten van de binnenstad. Het is daarom belangrijk gezamenlijk vast te stellen welke ruimtelijke karakteristieken onderscheidend zijn voor Schiedam. Maar in een bestaande stad gaat het natuurlijk niet alleen om gebouwen en openbare ruimte, maar ook om de mensen die er wonen, werken, recreëren en investeren (de maatschappelijke waarden). Door die twee zaken aan elkaar te koppelen, ontstaat een stevig fundament voor het beschrijven van de gewenste situatie.

2.3.1 Ruimtelijke karakteristiek

Wat is kenmerkend voor de structuur en de ligging van de Schiedamse binnenstad? Welke elementen zijn onderscheidend en moeten we juist versterken in deze visie. De antwoorden op die vragen leiden naar de ruimtelijke karakteristiek. Daarbij wordt steeds verder ingezoomd: van de plaats binnen een groter geheel naar de meest waardevolle plek.

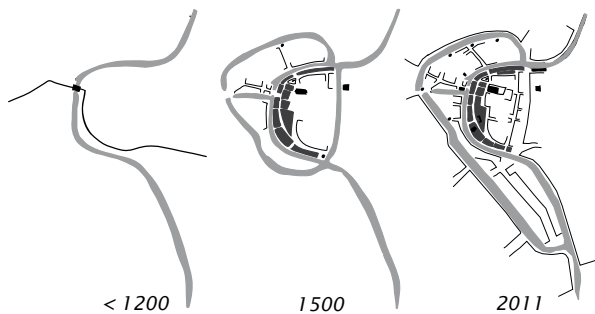

Verbinden

Schiedam is onderdeel van het Rijnmondgebied en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. De (binnen)stad is uitstekend verbonden met de omliggende regio. Zowel met de auto en de fiets als met het openbaar vervoer is het centrum goed te bereiken. Ook een boot kan midden in het centrum komen. Met de doortrekking van de A4 biedt Schiedam tevens een landelijk platform, waaraan de unieke binnenstad op een slimme manier gekoppeld moet worden. Op lokale schaal vraagt het kruisen van de spoor- en snelwegen wel om heldere en aantrekkelijke routes richting de binnenstad vanuit de omliggende wijken (met name vanuit Schiedam Noord).

Historische structuur

De binnenstad van Schiedam ligt rondom de plek waar de stad is ontstaan: de dam in de Schie. De Hoogstraat heet zo omdat deze straat lange tijd als waterkering fungeerde. Ook veel andere straatnamen geven hun voormalige functie prijs (Lange en Korte Haven, Noord-, West- en Broersvest, Grote Markt, Appelmarkt, Bagijnhof, etc.). Bijzonder aan de structuur is dat tot diep in de binnenstad de voormalige industrieterreinen zichtbaar zijn. Dit draagt bij aan een rijke variatie aan soorten gebouwen – met vele bijzondere monumenten – en typen openbare ruimten, met dijken, stegen, (gedempte) vesten, havens, markten en pleinen. Juist deze variatie nodigt uit tot een verscheidenheid aan functies, die past bij een binnenstadsmilieu.

Lange Haven

Het kloppende hart van de binnenstad lag heel lang rond de Lange en Korte Haven. Langs dit brede water vind je nog altijd de meest beeldbepalende panden uit de geschiedenis van de stad, zoals de vele branderijen, de Havenkerk, de Korenbeurs en het Zakkendragershuisje. Het is een gemengd gebied met verschillende functies en gebouwen. De laatste decennia is de levendigheid afgenomen doordat verschillende vormen van werken en andersoortige functies uit de binnenstad zijn vertrokken en deze panden veelal zijn getransformeerd in woningen. Een bijzonder kenmerk van de Lange Haven is de gebogen vorm. Daardoor verandert het aanzicht voortdurend voor wie zich over land of water voortbeweegt. Wel wordt het beeld nu nog overheerst door de vele geparkeerde auto's op de kades.

2.3.2 Maatschappelijke waarden

Wat vinden Schiedammers waardevol aan hun binnenstad en waar liggen kansen om deze waarden te versterken?

Eigen kracht

Schiedammers zijn eigenlijk best trots op hun stad, dit moeten ze echter veel meer durven te tonen. Er is in de binnenstad een schat aan prachtige verhalen aanwezig die samen de ziel van de stad vormen. Het vertellen van deze verhalen aan inwoners en bezoekers van de stad draagt bij aan de uitstraling van deze bijzondere binnenstad.

Schiedam is in de afgelopen twee eeuwen in veel opzichten overvleugeld door 'grote broer' Rotterdam. Maar er is genoeg waar die grote broer alleen maar met scheve ogen naar kijkt. Beide steden vullen elkaar op tal van terreinen perfect aan: tastbare historie versus nieuwbouw en kleinschaligheid versus wereldschaal. Juist door de eigen kracht te benadrukken wordt Schiedam niet over het hoofd gezien door de broers en zussen in de Rijnmond-familie.

Alle Schiedammers

Uit onderzoek blijkt dat een flink deel (circa 60%) van het bedrag dat de inwoners van Schiedam uitgeven aan 'winkelen, verteer en vertier', nu niet in de eigen stad wordt besteed. Veel Schiedammers blijken hun inkopen in Rotterdam en Vlaardingen te doen. Ook een groot deel van de allochtone inwoners (40% van de bevolking) lijkt weinig in de binnenstad te komen. Een stad waar iedereen trots op is, heeft ook een binnenstad waar voor iedereen wat te vinden is. De aanwezigheid van een gevarieerd en breed aanbod – van het meer toegankelijke tot en met het meer hoogwaardige segment – is dan ook een belangrijke voorwaarde om verschillende doelgroepen (zoals de jongeren, de allochtone inwoners of de Schiedammers uit Noord en Zuid) aan de binnenstad te binden.

Levende geschiedenis

In Schiedam is de rijke (jenever)geschiedenis nog goed zichtbaar. Aan de Lange Haven staan oude branderspanden en patriciërshuizen en de Korenbeurs staat nog altijd prominent bij de sluis. Ook de hoogste molens ter wereld houden met hun draaiende wieken de historie levend en zichtbaar in het stadssilhouet. Enkele van de ooit 400 jeneverstokers zijn nog altijd te vinden in of tegen de binnenstad. Zij gebruiken deze geschiedenis en het historische decor als uniek verkoopargument bij hun relaties. Naast de geschiedenis kent Schiedam een rijk cultureel aanbod en eigentijdse evenementen. Ook veel creatieve ondernemers weten Schiedam te vinden en vestigen zich in de unieke historische panden.

2.4 INZET

Uit de gesprekken die wij het afgelopen jaar gevoerd hebben, komt de wens naar voren om de stad snel en rigoureuus te veranderen. Dat is anno 2012 een lastige opgave. Gemeenten hebben structureel minder geld beschikbaar en ook de private en particuliere partijen hebben weinig middelen om te investeren. Er zijn dan ook duidelijke keuzes nodig met betrekking tot de investeringen die de komende periode gevraagd worden voor de binnenstad.

Schiedam heeft lang op twee paarden gewed: het 'haltermodel' en het 'struimodel'. Beiden zijn niet echt van de grond gekomen. Door de afname van het aantal meter winkelvloeroppervlak, als gevolg van de opkomst van webwinkels, die nog eens bovenop de eerder beschreven veranderende marktsituatie komt, is het kiezen van een heldere koers niet ingewikkeld. Het 'haltermodel' wordt losgelaten en bij de versterking van de binnenstad wordt ingezet op een gemengd binnenstedelijk gebied met, naast wonen, een grote diversiteit aan functies en op elke straathoek een verrassing. De binnenstad wordt zo een 'struingebied'. De van Dale omschrijft struinen als 'al rondzwervend kijken of men iets van zijn gading kan vinden'. Met de unieke historische setting en vele culturele instellingen is de basis voor dit struinen geschapen. In dit gebied vind je winkels waarvan je niet al thuis weet wat ze verkopen.

Het struingebied sluit aan op de behoefte om de binnenstad aantrekkelijk te maken voor een dagje uit. De Schie is daarbij een belangrijk wapen. De focus binnen deze ontwikkelingsvisie wordt gelegd op de dubbelas Lange Haven - Hoogstraat/Boterstraat. Dit schept kansen om het aanbod in de binnenstad te verbreden met speciaalzaken, horeca, culturele instellingen, markten en andere voorzieningen, die mensen uitnodigen tot een (verlenging van hun) bezoek aan de binnenstad.

In het begin van dit hoofdstuk is de ambitie uitgesproken om meer mensen in de binnenstad te krijgen. Dat kan op twee manieren: door meer bezoekers te trekken en door bezoekers langer vast te houden. In het laatste geval moet het verblijf in de binnenstad niet langer

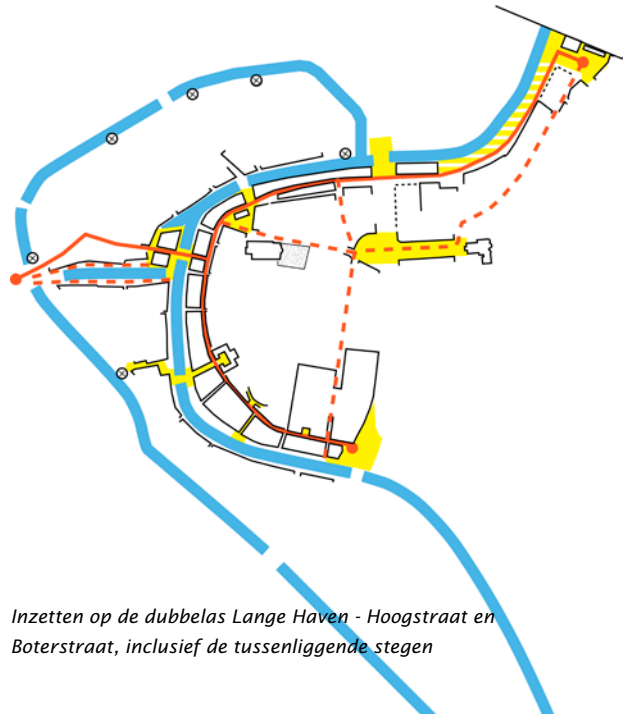
ondergeschikt zijn aan het doel (winkelen, museumbezoek, terrasje pakken, etc.), maar is het een doel op zich. Daarvoor is het belangrijk dat bezoekers het gevoel krijgen dat er altijd wat te beleven is in de binnenstad. Ook het toevoegen van nieuwe binnenstedelijke woonmilieus draagt hier aan bij.

Het inzetten op 'een dagje binnenstad' past bij de hiervoor beschreven ruimtelijke karakteristieken en maatschappelijke waarden. Door het koppelen van beide kenmerken ontstaat een krachtenveld dat de vastgestelde ambitie – 'meer mensen in de binnenstad' – van impulsen voorziet. Daarmee ontstaat de gewenste focus voor de uitvoeringsagenda voor de binnenstad. In deze agenda staan de drie gekoppelde begrippenparen centraal die hieronder worden toegelicht:

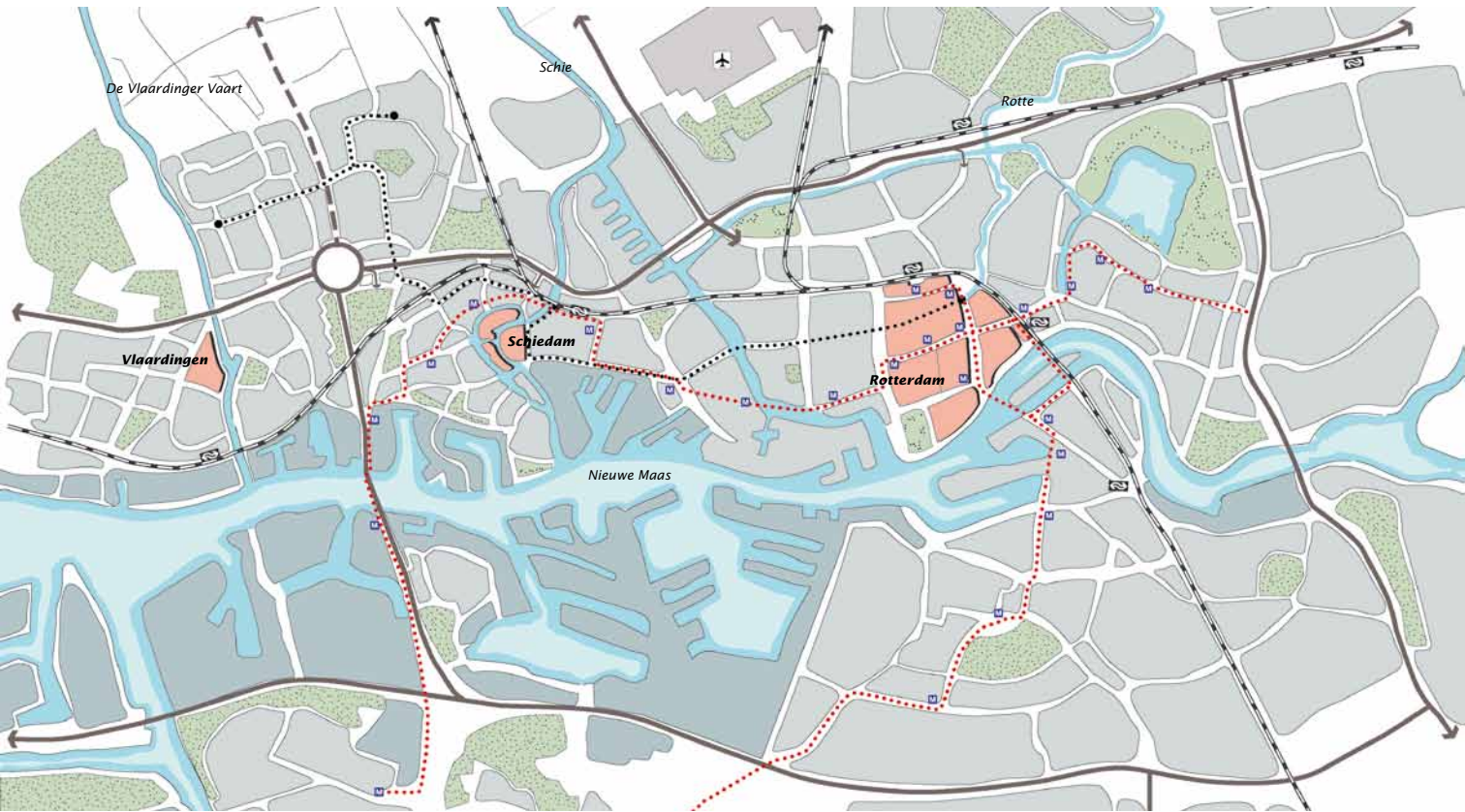
Het Merk:
Verbinden + eigen kracht

De Stad:
Historische structuur + alle Schiedammers

De Ontdekking:
Lange Haven + levende geschiedenis

Inzetten op de dubbelas Lange Haven - Hoogstraat en Boterstraat, inclusief de tussenliggende stegen

Positie van Schiedam in de regio

Concrete doelen:

- Een gevarieerd aanbod creëren van voorzieningen en activiteiten.
- Mogelijkheden voor (water)recreatie in de binnenstad versterken.
- Markeren van de 'poorten' van de binnenstad.
- Samen de schouders eronder zetten.
- Schiedam positief uitdragen.

2.5 HET MERK

Schiedam is een knoep in een stedelijk netwerk dat in feite de hele zuidelijke vleugel van de Randstand omvat. Zowel historisch als verkeerskundig gezien is Schiedam een knooppunt dat er toe doet en waaraan de stad een sterke identiteit kan ontlelen. In zijn economische ontwikkeling heeft het dan ook een heel andere route gevolgd dan de directe burens Vlaardingen en Rotterdam. De stad is bovendien zeer goed aangesloten op het regionale en nationale verkeer- en vervoersnetwerk en dit wordt met de aansluiting op de A4 alleen maar beter.

De uitstekende ontsluiting van de stad doet de behoefte aan een krachtige eigen identiteit alleen maar toenemen. Want de binnenstad van Schiedam is niet alleen uitstekend bereikbaar, maar ook uitstekend vermijdbaar. Alleen een sterke, onderscheidende binnenstad is een bestemming, in plaats van een vertrek- of een doorgangspunt. De historische binnenstad biedt die onderscheidende kwaliteit.

Diversiteit in een historische setting

Puur op het gebied van winkelaanbod is het aanbod van Schiedam kleiner dan dat van Rotterdam en op het gebied van uitgaan heeft Vlaardingen vooralsnog meer te bieden. Met name jongeren vinden dit ook vanzelfsprekend en zoeken dit hier dan ook niet. Schiedam kan zich onderscheiden door de combinatie van een sfeervolle setting met een gevarieerd aanbod van winkels, (dag)horeca, culturele voorzieningen en andere activiteiten. Dat zich niet enkel tot enkele plekken beperkt maar een aaneengesloten geheel over grotere lengte vormt. In dit gebied is tevens ruimte beschikbaar voor ontwikkeling van enkele nieuwe binnenstedelijke woonmilieus, die profiteren van deze unieke setting. Het versterken van de mogelijkheden voor waterrecreatie draagt nog extra bij aan de levendigheid in de binnenstad.

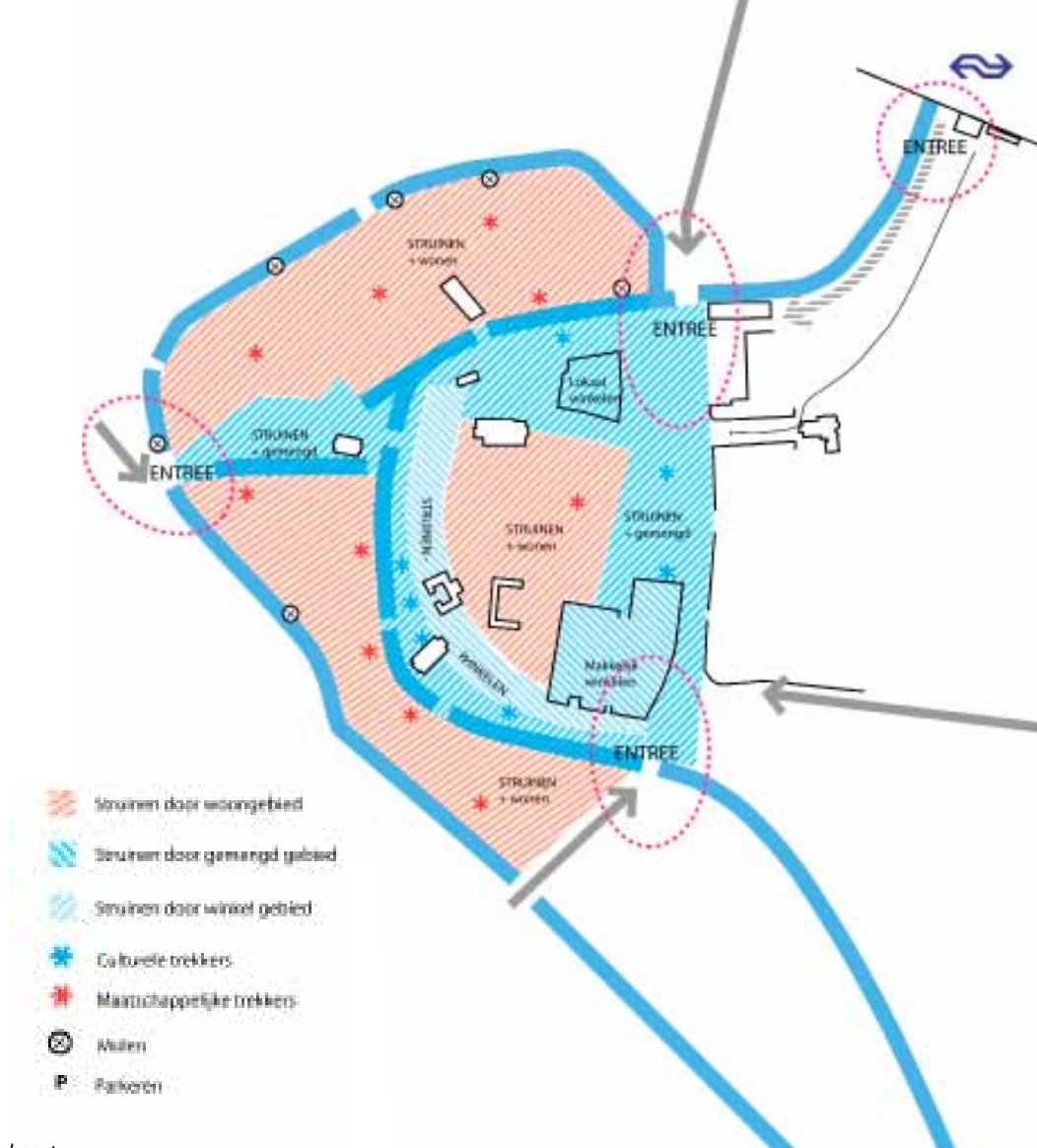
De poorten van de binnenstad

De grootschalige bebouwing rondom de entrees, in combinatie met de veelal ingewikkelde verkeerskundige situatie, maakt dat passanten de binnenstad al gepasseerd zijn zonder hier erg in te hebben. Het creëren van duidelijk

herkenbare entrees van de binnenstad, waar je direct het gevoel hebt midden in een bijzondere binnenstad te zijn vergroot de belevingswaarde van de stad. Hierbij horen heldere routes naar het centrum, zowel voor langzaam verkeer vanuit de omliggende wijken (met name Schiedam Noord), als voor automobilisten vanaf het regionale en landelijk wegennet, inclusief goede parkeergelegenheid, Voor de ov-reizigers geldt hetzelfde. Hoewel de stad perfect te bereiken is met het openbaar vervoer, (trein, metro én tram) wordt dit niet zo ervaren. Een goede routing naar en in de (historische) binnenstad is hiervoor essentieel. Om dit te bereiken moet op een aantal plekken in de binnenstad (Boterstraat, Overschiestraat en de oversteken over de Broersvest) de inrichting van de openbare ruimte, die nu vooral is ingegeven vanuit verkeerstechnische oplossingen, vervangen worden door een inrichting die direct zichtbaar maakt dat je in de Stad aan de Schie bent. Hierbij wordt kunst ingezet om de stadspoorten te markeren. Zo kan Schiedam zich etaleren als stad waar creatieve ondernemers zich thuis voelen.

Samenwerken aan kwaliteit en continuïteit

De afgelopen decennia is veel geïnvesteerd in de kracht van de Schiedamse binnenstad. Daar wordt in deze visie op voortgeborduurd. Niet het roer omgooien, maar dat wat bereikt is omarmen, de koers herijken en vooral: met hernieuwde kracht verder werken aan het eigen gezicht van Schiedam. Met de inzet van zoveel mogelijk bedrijven, instellingen en inwoners van Schiedam, maar ook met regionale partners. Denk hierbij aan samenwerking tussen sectoren in de vorm van (toeristische) arrangementen, maar ook samenwerking tussen instellingen binnen dezelfde sector is aandachtspunt. Samen de schouders eronder zetten is een voorwaarde voor succes. Dat betekent ook: goed naar elkaar luisteren en reageren op de wensen van de Schiedamse burgers, ondernemers en instellingen. Maar wat zeker zo belangrijk is: de klaagzang voor thuis bewaren en samen uitdragen wat er in Schiedam allemaal wél te beleven is!

Zonekaart

historische structuur

*struinen door woongebied
(wonen en werken aan huis)*

*struinen door gemengd gebied
(mix wonen, cultuur, horeca,
winkels en diensten)*

*struinen door winkelgebied
(mix winkels, horeca, cultuur
en wonen op plus 1)*

2.6 DE STAD

Het Schiedamse verleden is een belangrijk aanknopingspunt voor de toekomst. De afgelopen jaren is hard gewerkt aan de binnenstad om de juiste setting te creëren voor een groter en gevarieerder aanbod van voorzieningen in de binnenstad. Met het opknappen van vervallen gebouwen in de binnenstad is ingezet op de historische kwaliteiten. Maar het is nooit de bedoeling geweest om van de Schiedamse binnenstad een openluchtmuseum te maken. De volgende stap is het toevoegen van ingrediënten die de binnenstad hedendaagse smaken, geuren en kleuren verlenen die in de eerste plaats aantrekkelijk zijn voor alle Schiedammers, maar ook voor bezoekers van buiten de stad.

Struinen

Door het aanwezige aanbod en de bestaande activiteiten te verbreden en te verbinden en daarnaast het wonen te intensiveren ontstaat in de binnenstad een aangenaam 'struingebied'. Dit gemengde binnenstedelijke gebied kent een grote diversiteit aan bebouwing, met een variatie in maat, schaal en bouwhoogte, die refereert aan de historische binnenstad. Hier zijn naast woningen culturele instellingen, horeca, winkels, dienstverlenende instellingen, (nieuwe) trekkers en goede horecagelegenheden te vinden. Om de variatie in dit struingebied te vergroten krijgen de verschillende deelgebieden andere programmatische accenten.

Struinen door het gemengd gebied

De historische structuur van Schiedam is nog altijd goed zichtbaar in de hele binnenstad. Vooral rond de Schie en de Lange en Korte Haven is veel historisch erfgoed aanwezig. De Lange Haven en Schie krijgen (weer) een centrale positie in de binnenstad en ook de belangrijkste trekkers liggen aan dit water. Het gebied kent een grote variatie aan functies, waardoor passanten telkens verrast worden door de aanwezige bebouwing en de bijbehorende functies. De kades langs de Lange en Korte Haven en langs de Schie krijgen een autoluwe inrichting. De voetgangers en fietsers krijgen meer ruimte. Hierdoor wordt de relatie met de "Schie" versterkt.

Broersveld en Broersvest maken onderdeel uit van dit gemengde struingebied. Dit betekent dat hier niet langer wordt gestreefd naar grote retailmeters, maar juist de bestaande fijnere korrel van de bebouwing wordt gekoesterd. De bebouwing wordt ingevuld met een grote diversiteit aan functies, die aansluiten bij dit gemengde gebied. Hier zijn natuurlijk winkels (speciaalzaken), maar mag ook een verbreding plaatsvinden naar andere functies, zoals galleries, een maatschappelijke instelling of woningen.

In dit gemengde gebied liggen ook de meeste horecagelegenheden, want bij een aangenaam dagje uit hoort een goed en veelzijdig horeca aanbod, met terrasjes aan de Havens, de Schie en de pleinen, waar na het shoppen een broodje gegeten kan worden. Maar waar ook bezoekers na afloop van een

Concrete doelen:

- Het gebied rond de Schie centraal stellen.
- Een aantrekkelijk en breed aanbod voor alle doelgroepen.
- Horeca in het gehele struingebied, met concentraties rond Grote Markt en Koemarkt.
- Meer woonruimte in de binnenstad, met name tussen Lange Haven en Noord-/Westvest en boven de winkels in de Hoogstraat.
- Versnippering van eigendom in het centrale woongebied van de binnenstad voorkomen.

voorstelling in één van de vele muziek- en theaterpodia wat gaan drinken. Verspreid in dit struingebied is ruimte voor deze horecavoorzieningen, met een clustering van horeca rond de Grote Markt en de Koemarkt. De Koemarkt is tevens de plek waar de nachthoreca zich bevindt.

Struinen door het winkelgebied

De Hoogstraat is onderdeel van het struingebied. Het accent ligt in deze historische winkelstraat op een aaneengesloten winkelfront, met wonen op bovenliggende verdiepingen. Door de ligging parallel aan de Lange Haven vormt de Hoogstraat het hart van het recreatief winkelgebied, goede verbindingen met de Lange Haven zijn essentieel voor deze positionering. De ABC-locatie richt zich meer op de dagelijkse boodschappen. De Passage wordt ingericht voor makkelijk winkelen en blijft de plek voor de grotere ketens. De Passage zal zich moeten transformeren van een in zichzelf gekeerd winkelcentrum naar een centrum dat zich ook presenteert langs de openbare ruimte van het Broersvest en Broersveld en zo naadloos aansluit op het gemengde struingebied.

Struinen door het woongebied

De binnenstad van Schiedam kent een grote variatie aan woonvormen, elk met eigen kwaliteiten, binnen de unieke historische structuur (Plantage, Lange Haven, centrale woongebied, wonen boven winkels). Woongebieden die bijdragen aan de kwaliteiten van de binnenstad. Met name in het gebied tussen de Lange Haven en Noord- en Westvest is ruimte voor toevoeging van bijzondere vormen van wonen en werken, met respect voor die historische structuur. Het centraal gelegen woongebied behoudt zijn functie. Hier is het belangrijk versnippering van het eigendom te voorkomen, zodat er in de toekomst een bijzonder binnenstedelijk woonmilieu ontwikkeld kan worden. Door inrichting van de openbare ruimte en de toevoeging van enkele maatschappelijke functies als (nieuwe) trekkers, wordt aansluiting gezocht met het struingebied.

Alle Schiedammers

Aangezien het de ambitie is om alle Schiedammers aan de binnenstad te binden, gaat deze visie uit van onderscheid tussen hoogwaardige voorzieningen, die zich concentreren rondom het Museumkwartier en voorzieningen in een meer toegankelijk segment, die zich meer concentreren rondom de Koemarkt. Tevens is het interessant meer aandacht te geven aan ruimte voor multicultureel aanbod.

Zo ontstaat een breed palet aan voorzieningen, met aantrekkelijke horeca, culturele instellingen, populaire winkelketens én bijzondere speciaalzaken, maar ook passende maatschappelijke voorzieningen en bijzondere woonmilieus en worden alle Schiedammers en bezoekers weer aan de binnenstad gebonden.

Concrete doelen:

- De Schie actiever betrekken bij het stadsleven.
- De historische setting koesteren en bewaken.
- Meer vaartuigen in de Lange en Korte Haven.
- Minder parkeren en meer activiteiten op de oevers van de Lange Haven.
- Een helder en transparant vergunningstelsel.
- Een gecoördineerd aanbod van evenementen en activiteiten.

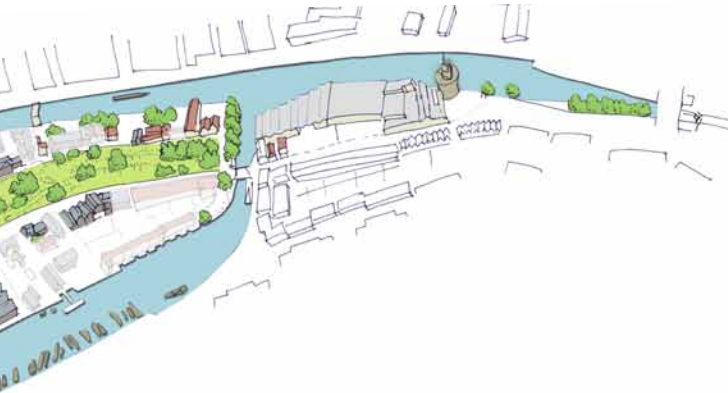

2.7 DE ONTDEKKING

De Lange Haven moet de slagader van de stad zijn. De geschiedenis van Schiedam komt hier tot leven. Anders dan in een openluchtmuseum wordt hier volop gewoond en gewerkt en zijn er binnen de historische setting functieveranderingen mogelijk. In een echte stad moet immers ruimte zijn voor onverwachte ontmoetingen en verrassende ontwikkelingen. De combinatie van dynamiek en variatie zorgt voor een sfeervol stadshart waar voor iedereen wat te beleven valt.

Stad aan de Schie

De Lange Haven is het goud van de stad. Waar de havens ten tijde van de bloei van de jeneverindustrie het 'zwarte goud' van Schiedam waren, heeft het met de verplaatsing van de branderijen en het herbestemmen en herstellen van de (branders)panden langs de havens de kans om echt te gaan schitteren. Waar de stille Lange Haven nu nog schittert met een doffe glans zorgen activiteiten op en aan het water en in de havenpanden voor een echt uitbundige schittering.

Schiedam staat voor de opgave om de Schie actiever te betrekken bij het stadsleven. Dit betekent ruimte bieden voor boten, met betere bediening van de sluis en de bruggen. Maar ook een autoluwe inrichting van de kades met ruimte voor andere activiteiten. Door het terugdringen van het parkeren ontstaat ruimte voor terrassen aan het water en meer zicht op de Haven vanuit de stegen. Door het ontbreken van een fijnmazig netwerk van bruggen over de Lange Haven zal de binnenbocht van de Lange Haven actiever gebruikt worden dan de buitenbocht, waar de nadruk op wonen zal blijven liggen.

Koesteren historische setting

Om de geschiedenis te kunnen beleven, is het belangrijk de historische setting te koesteren waarmee Schiedam zich onderscheidt van omliggende steden. Dit vraagt om een slimme inzet van het ruimtelijk instrumentarium voor de binnenstad, dat zowel de gemeente als private partijen duidelijke kaders geeft waarbinnen nieuwe ontwikkelingen gerealiseerd mogen worden. Hierbij zullen geen concessies gedaan worden aan de historische setting van de stad. Denk daarbij aan de inzet van bestemmingsplan (bieden van flexibiliteit), beeldkwaliteitplan (ruimtelijke samenhang) en welstandsbeleid. Maar ook het vergunningenstelsel dient zo helder en transparant mogelijk te zijn. Zo is voor iedereen duidelijk welke randvoorwaarden gelden voor vestiging in de binnenstad en worden teleurstellingen voorkomen.

Evenementen

Schiedam kent een actieve gemeenschap met een grote variëteit aan verenigingen, stichtingen en andere clubs. Al deze groepen organiseren onafhankelijk van elkaar kleine en grotere evenementen. De onderlinge samenwerking tussen de partijen is beperkt, waardoor het aanbod niet zo krachtig overkomt en kansen worden gemist. Goed samenwerken in programmering en promotie betekent een flinke stimulans voor de binnenstad. Daarvoor moeten de verschillende organisaties (gemeente, ondernemers, verenigingen en instellingen, particulieren) samenwerken en elkaar ondersteunen.

Rondetafelgesprek met kinderen van de St. Jozefschool

3.1 SAMENWERKEN

Bij het opstellen van deze visie is duidelijk geworden dat er veel behoefte is aan een éénduidige visie op de binnenstad. Zowel bewoners, ondernemers als (particuliere) investeerders willen graag weten hoe de gemeente inzet op de versterking van de binnenstad. Maar ook binnen de gemeente is men op zoek naar deze koers om de juiste prioriteiten te stellen. Het gaat daarbij zowel om het ambtelijk apparaat, de bestuurders, als om de raadsleden. Deze visie geeft al deze belanghebbenden de gewenste handvatten. Tijd dus voor (nieuwe) partijen om elkaar op te zoeken en allianties te sluiten om Schiedam de binnenstad te geven die het verdient. Een binnenstad waar veel te doen is, waar men vol trots over vertelt en waar men onderdeel van wilt uitmaken.

De gemeente moet samen met initiatiefnemers op zoek naar nieuwe investeerders in de binnenstad. Investeerders die hele concrete projecten willen financieren zoals de invulling van de Monopole of Havenkerk, of ontwikkeling van nieuwe binnenstedelijke woon- en werklocaties. Maar ook investeerders die bij willen dragen aan minder concreet ingevulde projecten zoals projecten die een verbreding van de nu nog veelal civieltechnische renovatie van de kades behelzen.

Ook minder voor de hand liggende partijen (zoals de offshore-bedrijven in het havengebied) kunnen een bijdrage leveren aan het versterken van de binnenstad. Zij kunnen profiteren van een beter woonmilieu en een aantrekkelijk decor om (internationale) relaties te ontvangen.

Niet in de laatste plaats is het noodzakelijk om samen te werken met de Schiedammers zelf. Alleen als zij de binnenstad massaal in de armen sluiten, is sprake van een sterke stad.

3.2 BINNENSTADSKLOKET

Om de reeds losgemaakte energie bij de verschillende partners te borgen wordt een binnenstadsloket ingericht als aanspreekpunt voor een ieder met nieuwe of bestaande initiatieven voor de binnenstad. Dit loket (en de daaraan gekoppelde ambtelijke organisatie) zorgt voor een transparant proces bij het beoordelen en mogelijk verder brengen van deze initiatieven. Hiermee krijgt de gemeente een helder aanspreekpunt voor alles wat met de binnenstad te maken heeft.

In een tijd waarin de gemeente weinig financiële armslag heeft is het van het grootste belang om je dienstbaar op te stellen naar diegenen die wel kan en wil investeren in een betere binnenstad. Dienstbaar betekent daarbij niet dat de gemeente de binnenstad in de uitverkoop doet, maar wel dat kansrijke initiatieven die op passende wijze bijdragen aan de ambitie om meer mensen in de binnenstad te krijgen kunnen rekenen op een warm welkom bij de gemeente. Maar ook dat in het beheer van de binnenstad snel geschakeld wordt, wanneer dit bijdraagt aan de vergroting van de levendigheid in de stad.

3.3 DOORVERTALING NAAR CONCRETE PROJECTEN

Het formuleren van ambities brengt het gevaar met zich mee dat een ideaalbeeld ontstaat maar de weg ernaartoe ontbreekt. Daarom bepalen we in deze visie niet alleen de koers, maar formuleren we ook een agenda waarmee alle partijen direct aan de slag kunnen. De hoge ambitie voor de binnenstad van Schiedam vraagt om een stevig uitvoeringsprogramma. De uitvoeringsagenda legt een stevig fundament voor dat uiteindelijke uitvoeringsprogramma voor de binnenstad. Dit programma heeft een dynamisch karakter en leent zich voor een digitale vormgeving (website of app). Zo is op elk moment de actuele stand van de ontwikkelingen, acties en projecten in de (binnen) stad zichtbaar.

3.4 COMMUNICATIE

Dit visietraject zijn we gestart door de verschillende belanghebbenden (zoals bewoners, jongeren, kinderen, bedrijfsleven, winkeliers en horecaondernemers, culturele instellingen, investeerders en vaste overlegpartners) in kleine rondetafelgesprekken te vragen naar hun wensen voor de binnenstad. Na terugkoppeling van de bevindingen start nu het uitdragen van de visie. Daarbij is het zaak dat iedereen de visie gaat omarmen. Om dit te bereiken zullen we op pad gaan om overal dit verhaal over de binnenstad toe te lichten en samen met alle Schiedammers op zoek te gaan naar het concreet invullen van deze visie.

Naast deze 'binnenstadstour' wordt, zoals hiervoor beschreven is, een webapplicatie ontwikkeld en kan een ieder natuurlijk in het binnenstadsloket terecht met zijn of haar vragen omtrent de (ontwikkeling van de) binnenstad.

4.1 DOEN

In Schiedam is de roep om te stoppen met praten en te starten met uitvoeren groot. Daarbij wordt soms vergeten dat er al heel veel gedaan wordt om de binnenstad te verbeteren. Deze visie laat zien hoe de reeds uitgevoerde of onder handen zijnde projecten passen binnen een totaal visie op de binnenstad. Het schetst een toekomstperspectief, dus voor de lange termijn. Zo wordt duidelijk waarvoor de beschikbare middelen de komende jaren ingezet moeten worden en welke kaders daarbij gelden. Dit betekent dat de gemeente Schiedam de inzet zoals beschreven in deze visie één-op-één doorvertaalt in de verschillende beleidsprogramma's en concretiseert in een op te stellen bestemmingsplan en beeldkwaliteitplan.

Omdat het werken aan de binnenstad nooit af is en niet gewacht kan worden met het werken aan de binnenstad totdat het nieuwe bestemmingsplan is vastgesteld, is het belangrijk dat reeds op de korte termijn concrete activiteiten starten. Deze activiteiten tonen dat de binnenstad op de goede weg is, op weg naar het in de visie geschetste toekomstperspectief.

Belangrijk daarbij is om te laten zien dat de gemeente een betrouwbare partner is bij de gezamenlijke versterking van de binnenstad en het zoeken naar inventieve oplossingen voor verlevendiging van de binnenstad op de korte termijn. Dat zij in gesprek blijft met de belanghebbenden in de (binnen)stad en ervoor zorgt dat de inwoners weer trots zijn op hun stad.

Dit hoofdstuk toont de invulling van concrete projecten al basis voor het uitvoeringsprogramma. Daarbij wordt telkens aangegeven op welke wijze de projecten bijdragen aan een betere binnenstad. Maar ook welke partners actief betrokken (kunnen) worden. Er wordt onderscheid gemaakt tussen fysieke projecten, die concreet en tastbaar zijn en niet-fysieke projecten, die zich meer richten op de organisatie ten aanzien van de ontwikkeling van de binnenstad.

4.2 SLEUTELPROJECTEN

De hoge ambitie levert een flinke lijst met projecten op. Daarbij is gekozen voor een integrale benadering van elk project. Dit betekent niet dat het project in één keer in zijn geheel moet worden

uitgevoerd, maar dat bij de uitvoering van een onderdeel van het project een integrale afweging wordt gemaakt op basis van het totale project. Om een focus aan te brengen in de lange lijst met projecten zijn vijf sleutelprojecten benoemd.

Fysieke sleutelprojecten

- Stad aan de Schie;
- Dirkzwagerterrein;
- Museumkwartier

Niet-fysieke sleutelprojecten

- Binnenstadsloket;
- Marketingcampagne binnenstad.

Dit zijn projecten waarvan het spin-off effect voor de verbetering van de binnenstad groot is. Zij krijgen de hoogste prioriteit. Die prioriteit uit zich in de inzet van menskracht, bestuurlijke daadkracht en soms ook in inzet van gemeentelijke middelen.

De overige projecten worden opgepakt zodra zich kansen voordoen, doordat een initiatiefnemer zich meldt met een goed idee of wanneer er vanuit ander projecten kansen liggen en natuurlijk op het moment dat er vanuit beheersoogpunt een gebied op de schop gaat.

4.3 FINANCIERINGSSTRATEGIE

Om als overheid een duidelijke koers te kunnen uitzetten en een betrouwbare partner te zijn bij de ontwikkeling van de binnenstad is het belangrijk dat helder is welke middelen de gemeente beschikbaar stelt om te investeren in de binnenstad en onder welke voorwaarden dit gebeurt. Een meerjaren investeringsprogramma is daarvoor een goed middel.

Voor de financiering van de projecten in deze uitvoeringsprogramma wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van reeds bestaande middelen. Wanneer alle afzonderlijke budgetten op een slimme manier met elkaar gekoppeld worden blijken de sleutelprojecten reeds grotendeels gedekt te worden vanuit de bestaande middelen.

Omdat in een levende stad mooie initiatieven spontaan op kunnen bloeien als er een goede voedingsbodem aanwezig is, dient elk jaar bij het opstellen van de gemeentelijke begroting een evaluatie van de sleutelprojecten plaats te vinden en kan waar nodig bijsturing plaatsvinden.

SLEUTELPROJECTEN - FYSIEK

Stad aan de Schie

Activeren van het gebied rondom de Lange en Korte Haven, inclusief Hoogstraat en Boterstraat. De Schie moet het kloppend hart worden van Schiedam, met levendige waterrecreatie. Door in te zetten op het gebruik van de stegen ontstaat een parallelle structuur tussen de Haven en de daarachter gelegen straten, met een breed palet aan voorzieningen.

Kader:

- Integrale aanpak van de kades langs Lange en Korte Haven
 - Aanlegplaatsen + faciliteiten (zoals walstroom) voor boten;
 - Autoluwe inrichting met meer ruimte voor voetgangers en fietsers;
 - Creëren van ruimte voor terrassen aan het water;
 - Creëren van zicht op de haven op strategische punten (bruggen en stegen);
 - Versterken van het historische karakter van de haven bij herstel van de kades (o.a. materiaalgebruik);
 - Stimuleren nieuwe activiteiten op begane grond bebouwing langs Haven.
- Gezamenlijke promotie innovatieve integrale aanpak kades als omslagpunt voor binnenstad Schiedam.
- Verdichten van het gebied rond de Lange Haven en de Schie (inclusief Hoogstraat en Boterstraat) met 'nieuwe' functies:
 - Aantrekken van nieuwe trekkers: creatieve ondernemers, ambachten/speciaalzaken;
 - Doorgaan met herstel van wonen boven de winkels in Hoogstraat (Werk aan de winkel 2.0)

Suggestie kades met meer ruimte voor langzaam verkeer en verblijf

- Ontwikkelen van het Westmolenterrein
 - Ontwikkelen parkeergarage;
 - Ontwikkelen van een gemengd binnenstedelijk woon- en werkprogramma;
 - Toevoegen maatschappelijke trekker boven parkeergarage;
 - Heldere routes (vanuit Schiedam Noord) van en naar nieuwe parkeergarage voor auto's via Nieuwe Damstraat en een goede oriëntatie op Haven en Museumkwartier vanuit in-/uitgang garage voor voetgangers.
 - Verbeteren van de overgang van de Schie met (elektrische en op afstand bedienbare) bruggen als 'kunst'werken over Schie:
 - Renovatie Ooievaars;
 - Renovatie Proveniersbrug;
 - Nieuwe langzaam verkeersbrug en autobrug bij Schieveste;
 - Nieuwe langzaam verkeersbrug bij Stationsplein;
 - Nieuwe langzaam verkeersbrug bij Makkerstraat;
 - Extra brug over de Lange Haven.
- Aandachtspunt hierbij is een goede afstemming van de bediening van de sluis en bruggen en de herinrichting van de aanlanding van de bruggen en bestemming van bijbehorende opstallen.
- Versterken relatie Lange Haven – Hoogstraat door inzet op stegen;
 - Aansluiten bij de projecten Schie-oevers en Schieveste in het Noorden en Distilleercluster Buitenhavenweg en Stadshavens in het Zuiden

Rol gemeente:

- Investeren in integrale aanpak kades:
 - Maken inrichtingsplan kades i.r.t. project Schie-oever;
 - Stimuleren (en faciliteren) nieuwe activiteiten rondom Lange Haven.
- (Mede) investeren in garage en openbaar gebied;
- Ontwerputgangspunten opstellen voor de aanpak van de bruggen:
 - Ontwerputgangspunten Ooievaarsbrug, maart 2012;
 - Ontwerputgangspunten Proveniersbrug, mei 2011.
- Aantrekken nieuwe trekkers: rol EZTC;
- Stimuleren (en faciliteren) nieuwe activiteiten rondom Lange Haven door:
 - faciliteren nieuwe trekkers,
 - actief leegstandsbeleid,
 - sturing via subsidiëring met prestatieafspraken van culturele activiteiten en evenementen.
- Via citymarketing meer aandacht genereren voor Schiedam als aantrekkelijke stad in de metropoolregio.

Partners:

- Beheerder bruggen en sluis;
- Watersportvereniging;
- Waterschap;
- SPS;
- Ondernemers;
- Centrummanagement;
- Culturele instellingen;
- Bewoners Lange Haven.

Verkeerscirculatie binnenstad

Dirkzwager terrein

Herstructurering van het gebied rond Groenweegje tot aantrekkelijk gemengd woongebied met een versterking van het havenfront. Er wordt ingezet op het behouden van monumenten (inclusief historische productielijn Dirkzwager) en de historische structuur en de vestiging van het hoofdkantoor van Dirkzwager.

Kader:

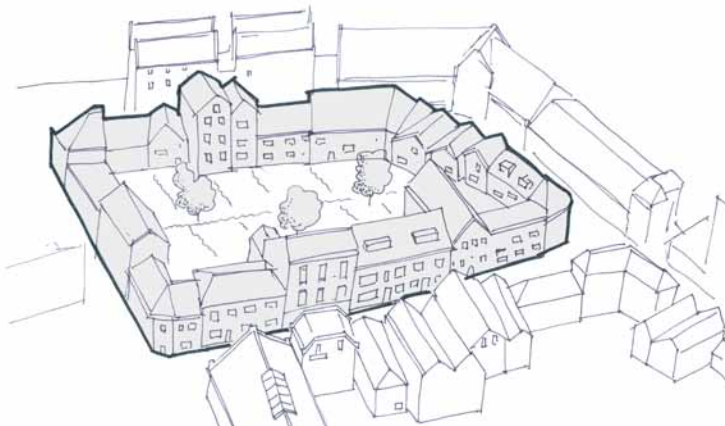
- Beleefbaar maken en uitdragen historie Brandersbuurt:
 - Afmaken front langs Schie en versterken front langs havens;
 - Inpassen monumenten;
 - Historische productielijn Dirkzwager inpassen;
 - Aanlichten molens.
- Ontwikkelen van een gemengd binnenstedelijk woon- en werkgebied:
 - Inpassen hoofdkantoor Dirkzwager;
 - Creëren ruimte voor creatieve sector;
 - Creëren ruimte voor werken aan huis.
- Wennekerpand versterken (gemeente).

Rol gemeente:

- Actief op zoek naar investeerders;
- Faciliteren.

Partners:

- Dirkzwager;
- Andere grondeigenaren;
- Watersportvereniging;
- St. De Schiedamse Molens;
- Monumentenzorg;
- Stichting Wennekerpand.

Suggestie bebouwing Dirkzwagerterrein

Museumkwartier

Versterken van het gebied rondom de musea in het hart van de Lange Haven tot centrale plek van waaruit bezoekers de rest van de binnenstad ontdekken.

Kader:

- Vergroten van de zichtbaarheid van het Museumkwartier:
 - Verbeteren (zichtbaarheid) entrees Stedelijk en Jenevermuseum;
 - Organiseren evenementen op Appel- en Vismarkt;
 - Goede verwijzingen naar dit gebied vanuit rest van de stad;
 - Goede parkeergelegenheid voor tourbussen;
 - Opstap mogelijkheden fluisterboten.
- Verbreden aanbod in binnenstad met nieuwe trekkers rondom Lange Haven:
 - Havenkerk;
 - Monopole;
 - Hoogstraat Midden;
 - Uitbreiding Jenevermuseum.
- Duidelijke kaders vanuit gemeente voor invulling monumentale panden (als nieuwe trekkers).

Rol gemeente:

- Stimuleren (en faciliteren) invulling panden door:
 - Opstellen van een profiel voor nieuw programma;
 - Opstellen van een profiel voor nieuwe trekkers;
 - Stimuleren van pop-up en tijdelijke initiatieven.

Partners:

- SRHS;
- Culturele instellingen; (o.a. Jenevermuseum en Stedelijk Museum);
- Maatschappelijke instellingen;
- Bewoners Lange Haven;
- Woonplus;
- Monumentenzorg;
- Investeerders;
- SRI.

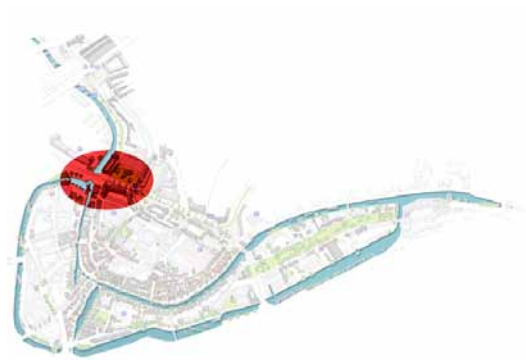

Suggestie Museumkwartier

OVERIGE PROJECTEN - FYSIEK

Binnenstadsentree Proveniersbrug

De renovatie van de Proveniersbrug start in 2013. Deze opgave vormt een aanleiding om de gehele entree van de binnenstad vanaf deze zijde onder de loep te nemen. Opgave is deze entree zo vorm te geven dat de bezoeker van de binnenstad reeds hier het gevoel heeft een historische binnenstad te bereiken. Tevens krijgt de route vanaf het station richting de Boterstraat vanzelfsprekend een heldere en veilige vormgeving.

Kader:

- Vormgeven van de nieuwe poort van de binnenstad
 - Renovatie brug (start 2013);
 - Versterken beleving van de Schie en molen de Kameel;
 - Heldere en veilige inrichting kruising;
 - Ontwikkelen (woon)programma en (publieke) parkeergarage bij voormalig DCMR-gebouw, met heldere route naar binnenstad;
 - Opstapplaats voor het vervoer over water.
- Versterken van de doorgaande langzaam verkeersroute van station richting de binnenstad:
 - Heldere en veilige doorgaande langzaam verkeersroute Overschieschestraat – Boterstraat;
 - Ontwikkelen horeca op kop Proveniershuis Schieboulevard.
- Herinrichten van de buitenruimte voor het Theater aan de Schie:
 - Respectvolle inpassing Ruïne Huis te Riviere door het aanleggen van een 'theater'park rondom de ruïne
 - koppeling met een kunsthistorisch project;
 - Plaatsen infobord bij Ruïne.

Rol gemeente:

- Investeren (o.a. inzetten beheersbudget);
- Regisseren:
 - Aansluiten op Ruimtelijke kader voor de Stadsas 's Gravelandseweg
- Start uitvoering Proveniersbrug in 2013.

Partners:

- RET;
- Brugdienst;
- St. Rondvaarten Schiedam;
- Monumentenzorg;
- Theater aan de Schie;
- Eigenaren/bewoners/exploitant Proveniershuis;
- SBSS.

Binnenstadsentree Koemarkt

De doorgaande autoroute vanaf de Rotterdamsedijk zal in de toekomst niet meer over de Koemarkt lopen, maar eerder omgeleid worden. Daarmee is het verkeer dat nog via de Rotterdamsedijk en de Oranjestraat richting de Koemarkt rijdt ook daadwerkelijk bestemmingsverkeer voor de binnenstad. Dit biedt kansen om nu bij de uitvoering van de 2e fase het primaat van de openbare ruimte meer bij de voetganger en fietser te leggen. Daarbij dienen bezoekers ook hier het gevoel te hebben in de binnenstad te zijn. De opgeknapte Plantage is als oudste stadspark van Nederland als groene oase een goede aanvulling op de binnenstad.

Kader:

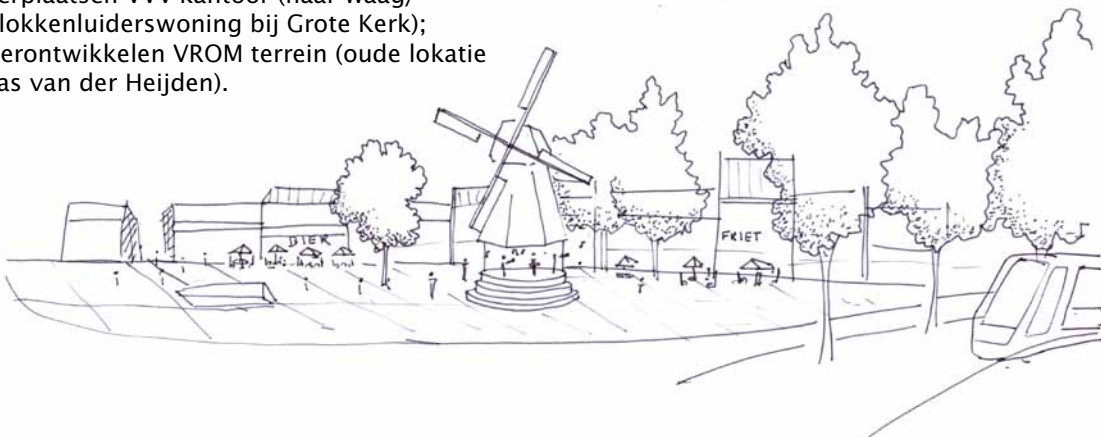
- Vormgeven nieuwe poort van de binnenstad:
 - Met het wegvallen van de hoofdauto-ontsluiting versimpelen van de kruising;
 - Opschonen van het plein door aanpak van de kiosken;
 - Verwijderen fietsenstalling en parkeren, t.b.v. terras aan water;
 - Verbeteren van de entree parkeergarage;
 - Opstapplaats voor vervoer over water;
 - Toevoegen beeldmerk historische binnenstad.
- Richting kop van de Plantage versmallen van Gerrit Verboonstraat en Oranjestraat en doorzetten bomengrid van de Plantage.
- Stadsas Rotterdamse dijk i.r.t. dijkroute.
- Verplaatsen VVV-kantoor (naar Waag/Klokkenuidswoning bij Grote Kerk);
- Herontwikkelen VROM terrein (oude lokatie Bas van der Heijden).

Rol gemeente:

- Investeren (o.a. inzetten beheersbudget);
- Regisseren;
- Heroriëntatie Koemarkt (2009) fase 1 uitgevoerd, fase 2 uitvoeren;
- Ontwerputgangspunten fase 2 boomstructuur Gerrit Verboonstraat.

Partners:

- Ondernemers;
- SPS;
- RET;
- St. Rondvaarten Schiedam.

Stationsplein

Rond het station is de afgelopen jaren veel gebeurd. Ook de Overschiestraat kent een nieuw profiel langs de Schie. De opgave hier is om deze twee nu nog losse elementen op een logische wijze te verbinden, waardoor je als bezoeker vanzelf via deze route langs de Schie de binnenstad in loopt.

Kader:

- Herinrichting Stationsplein met duidelijke koppeling aan Schie:
 - Goede wegwijzers;
 - Betrekken beeldende kunst als verwijzing naar historische binnenstad bij inrichting;
 - Opstapplaats vervoer over water;
 - Plaatsing Poetry Pavillion van Martin en Inge Riebeek op Stationsplein (zomer 2012);
 - Brug tussen Stationsplein en woonwijk westzijde Schie.
- Plaatsen gebouw kop van de Singel, met passend programma ter versterking struingebied.
- Invulling programma station (mogelijk tweede Stationsbibliotheek in Nederland).

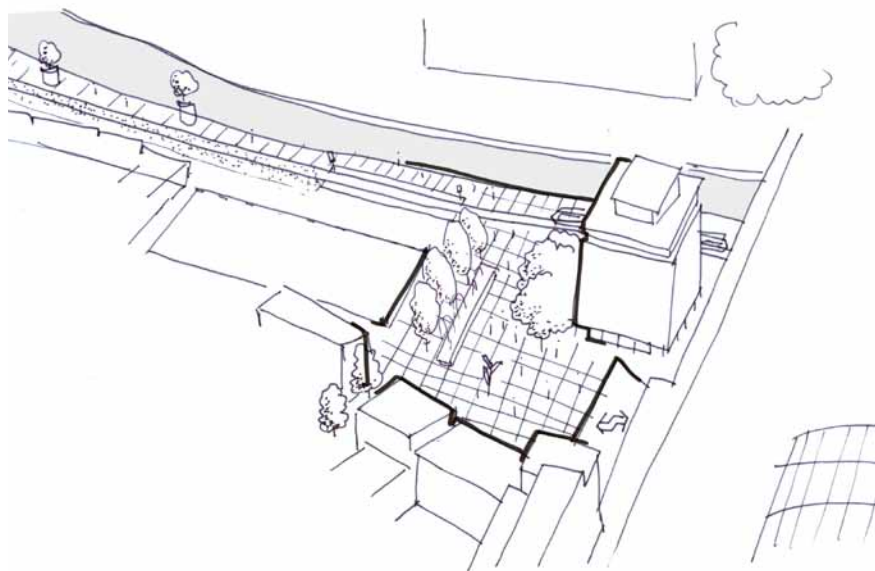

Rol gemeente:

- Investeren (o.a. inzetten beheersbudget);
- Regisseren.

Partners:

- NS;
- RET;
- Ontwikkelaar gebouw kop van de Singel.

Suggestie stationsplein

Boterstraat

Herinrichten van de Boterstraat tot een aantrekkelijke langzaam verkeersroute, met programma dat past bij het profiel van de straat als struingebied.

Kader:

- Herprofilering met primaat voor langzaam verkeer:
 - Onderzoek naar éénrichtingverkeer;
 - Verbeteren en verkleinen 'gat' bij kruising Broersvest;
 - Verbeteren buitenruimte rondom monumentale bebouwing in aanloop op Proveniersbrug;
 - Meer ruimte voor voetgangers en fietsers (shared space).
- Verbreden aanbod in binnenstad met nieuwe trekkers rondom de Schie;
- Inpassen monumenten;
- Versterken relatie met Grote Markt, Museumkwartier etc. door goede routing.

Rol gemeente:

- Investeren;
- Regisseren.

Partners:

- Bewoners en ondernemers;
- Eigenaren/investeerders.

Suggestie Boterstraat/Boterplein

Passage

Versterken van de Passage als aantrekkelijk winkelcentrum voor de grotere ketens, met een aangename uitstraling richting de omliggende openbare ruimte.

Kader:

- Goede koppeling aan Hoogstraat (inclusief de uitgang parkeergarage);
- Representatieve winkels oriënteren op Broersveld/-vest;
- Vestiging grotere ketens in Passage (makkelijk winkelen).

Rol gemeente:

- Faciliteren.

Partners:

- Ondernemers;
- Centrummanagement;
- Eigenaren (Breevast).

9. Schieveste

Koppelen van nieuwe ontwikkelingen in Schieveste aan de ontwikkeling van de binnenstad. Door goed locatiebeleid en een heldere koppeling met de route langs de Schie.

Kader:

- Binnenstad als uniek selling point voor Schieveste en andersom;
- Toevoegen complementair programma;
- Toevoegen twee bruggen over de Schie en inrichten openbare ruimte;
- Beleefbaar maken relatie en referentie met binnenstad.

Rol gemeente:

- Faciliteren;
- Investeren.

Partners:

- Investeerders;
- Ontwikkelaars.

Versterken Broersveld en -vest

Broersveld en -vest zijn grotendeels onderdeel van het struingebied. De opgave is om hier een aangenaam gemengd binnenstedelijk gebied te ontwikkelen, waar bezoekers reeds geattendeerd worden op de erachter gelegen unieke historische binnenstad.

Kader:

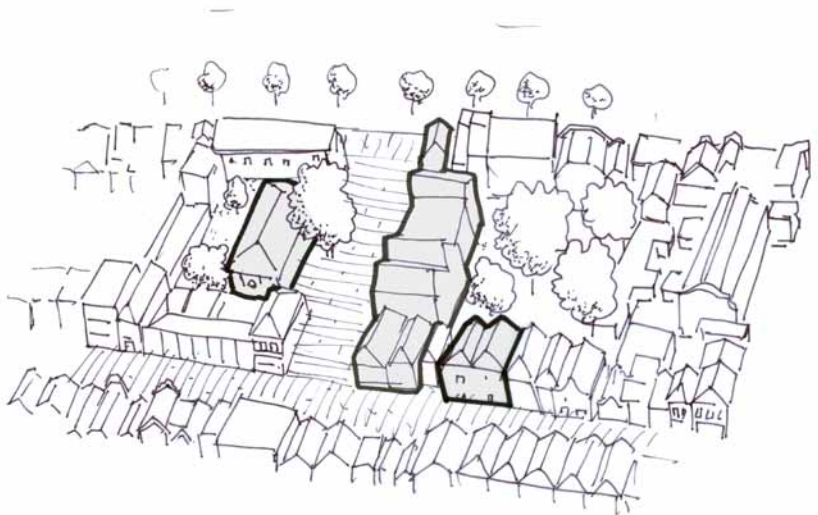
- Presenteren historische binnenstad aan het doorgaande verkeer (o.a. tram);
- Toevoegen passend programma ter versterking struingebied;
- Op passende wijze vullen van het Gat van Bolmers met nieuwe (maatschappelijke) trekker, in combinatie met andere functies;
- Doorgaan met herstel wonen boven winkels;
- Inpassen monumenten.

Rol gemeente:

- Regisseren (en faciliteren) passende ontwikkeling.

Partners:

- Bewoners en ondernemers;
- RET;
- Monumentenzorg;
- Investeerders/initiatiefnemers.

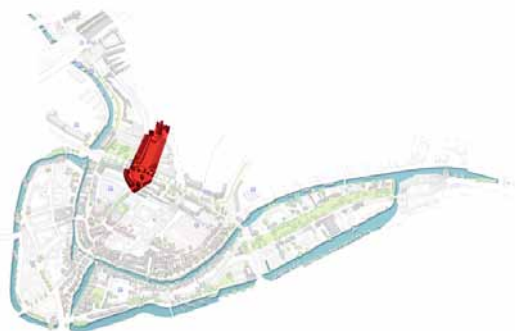
Suggestie ontwikkeling Gat van Bolmers

Stadserf – Land van Belofte

Versterken van het binnenstadsgevoel op het Land van Belofte en het Stadserf met verlevendiging van dit gebied in de stad als gevolg.

Kader:

- Creëren van een veilige oversteek + opruimen barrières van meubilair en overig meubilair op het Broersvest;
- Vullen leegstaande panden;
- Organiseren binnenstadsevenementen;
- Vormgeven binnenstads-tramhalte, refererend aan het historisch karakter van de stad;
- Route (voor voetgangers en fietsers) van kerk via Stadserf naar station veilig vormgeven.

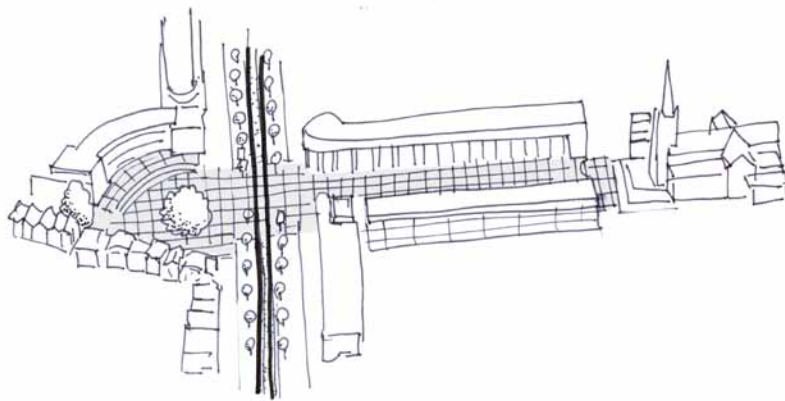

Rol gemeente:

- Inzetten beheersbudget;
- Regisseren (door verstrekken van subsidies voor culturele activiteiten en evenementen).

Partners:

- RET;
- SPS;
- Ondernemers;
- Centrummanagement.

UTO/Brandweerkazerne

Herontwikkeling van het gebied tot een aantrekkelijk binnenstedelijk woongebied met mogelijkheden voor werken aan huis en toevoeging van een nieuwe (maatschappelijke) trekker.

Kader:

- Ontwikkelen van een gemengd binnenstedelijk woon- en werkgebied;
- Toevoegen van een maatschappelijke trekker;
- Voorkomen versnippering van het eigendom;
- Inpassen monumenten;
- Versterken front langs haven.

Rol gemeente:

- Regisseren (in gesprek blijven met eigenaren in gebied);
- Faciliteren.

Partners:

- Grondeigenaren;
- Brandweer;
- Monumentenzorg;
- St. De Schiedamse Molens.

Woonhart als kanskaart

Behouden woonhart als corporatiebezit, zodat dit gebied in de toekomst getransformeerd kan worden tot een bijzonder binnenstedelijk woonmilieu en sterker verweven kan worden met het omliggende struingebied door toevoeging van binnenstedelijke voorzieningen. Waar mogelijk kan daar nu al een aanzet voor worden gegeven.

Kader:

- Voorkomen versnippering van het eigendom;
- Toevoegen maatschappelijke trekker(s);
- Creëren van heldere overgangen tussen historische binnenstad en woonhart.

Rol gemeente:

- Faciliteren.

Partners:

- Woonplus;
- bewoners.

SLEUTELPROJECTEN – NIET FYSIEK

Binnenstadsloket

Opzetten van een toegankelijk en betrouwbaar binnenstadsloket voor alle vragen over (ondernemen in) de binnenstad. Denk daarbij aan het aandrazen van nieuwe initiatieven, voor vulling van leegstaande panden, het organiseren van evenementen of vragen over vergunningen. Dit is ook de plek, bij voorkeur in de binnenstad, waar aan de ontwikkeling van de binnenstad wordt gewerkt samen met betrokkenen.

Kader:

- Opzetten van een efficiënte en betrouwbare organisatie
 - Loket voor particuliere initiatiefnemers betreffende de binnenstad met een directe koppeling naar vast contactpersoon binnen de interne organisatie
- Promotie binnenstad, door houden:
 - Participatiebijeenkomsten;
 - Debatten;
 - Voorlichting;
 - Exposities;
 - Ontmoetingsplek.
- Verankering ruimtelijke kwaliteit door collecteren input voor op te stellen:
 - Bestemmingsplan;
 - Beeldkwaliteitsplan;
 - Aanvalsplan Lange Haven;
 - Collecteren binnenstadsinitiatieven als input voor binnenstadsteam.
- Toevoegen van passend programma ter versterking van de binnenstad door koppeling met:
 - Cultuurinformatiepunt;
 - Binnenstadsmanagement;
 - Horeca;
 - Bibliotheek;
 - VVV.

Rol gemeente:

- Investeren;
- Faciliteren.

Partners:

- Ondernemers binnenstad;
- Bewoners;
- Maatschappelijk partners;
- Centrummanagement;
- SPS;
- Bibliotheek.

Marketing campagne binnenstad

Het breed uitdragen van de unieke kwaliteiten van de (binnen) stad zowel binnen de eigen stadsgrenzen als (ver) daarbuiten. Allereerst moeten alle Schiedammers de binnenstad omarmen en er weer trots op kunnen zijn. Vervolgens moeten ook de mensen buiten de stad bewust gemaakt worden van de kansen die hier liggen.

Kader:

- Uitdragen kansen binnenstad in Schiedam en de regio;
- Aangrijpen ontwikkeling A4 voor aantrekken nieuwe investeerders in de binnenstad;
- Aanstellen van ambassadeurs voor de (binnen)stad, zowel intern binnen de gemeentelijke organisatie als daarbuiten;
- Aanstellen gebiedsintendant:
 - Uitdragen kansen in Schiedam in de regio;
 - Aantrekken nieuw talent/nieuwe ondernemers naar de binnenstad van Schiedam. Inclusief het opstellen van profielen voor nieuwe ondernemers.
- Welkomspakket voor alle nieuwe bewoners van Schiedam met informatie over wat er allemaal in de binnenstad te vinden is.

Rol gemeente:

- Investeren;
- Stimuleren.

Partners:

- SPS;
- Cultuursector;
- Centrummanagement;
- Pandeigenaren.

OVERIGE PROJECTEN

– NIET FYSIEK

Innovatieve samenwerking

Zichtbaar en actief werken aan slimme en innovatieve financierings- en samenwerkingsmogelijkheden.

Kader:

- Onderzoeken van slimme en innovatieve financierings- en samenwerkingsmogelijkheden, zoals:
 - Werk aan den winkel 2.0;
 - Revolverend investeringsfonds binnenstad;
 - Concessies (horeca, recreatief, woningbouw);
 - Gebiedsaandelen;
 - Samenwerking op beheer;
 - Leegstandsbeleid;
 - Crowdfunding;
 - Bewonersparticipatie/Place Making a la Fred Kent;
 - Creatief ondernemerschap;
 - Koppeling creatieve sector- bedrijven.

Rol gemeente:

- Investeren;
- Faciliteren;
- Stimuleren door maken prestatieafspraken met private partijen.

Partners:

- Initiatiefnemers/ondernemers/investeerders;
- Beheerpartners;
- (semi)overheden in de regio;
- Centrummanagement;
- Creatieve ondernemers;
- Centrum Beeldende Kunst.

Doorvertaling uitvoeringsagenda in beleidsprogramma's

Om ook richting de toekomst een duurzame ontwikkeling in de binnenstad na te streven is verankering van de opgestelde visie in de meer sectoraal georiënteerde beleidsvelden van groot belang.

Kader:

- Doorvertalen/afstemming van de uitgangspunten uit de ontwikkelingsvisie in de volgende beleidsprogramma's:
 - Woonvisie (is gereed en verbonden aan visie binnenstad);
 - Educatie;
 - Visienota Schiedams maatwerk in het sociale domein (visie is actueel en sluit aan op visie binnenstad, uitvoeringsprogramma's in samenhang uitwerken);
 - Actualisatie van het verkeerscirculatieplan voor de binnenstad;
 - Het horeca- en evenementen beleid;
 - De cultuurvisie (wordt nu opgesteld en is afgestemd met visie binnenstad);
 - Schiedamse Binnenstad, nota openbare ruimte.
- Inventariseren van ontbrekend beleid:
 - Vraag naar maatschappelijke voorzieningen;
 - Nader definiëren van doelgroepen voor de binnenstad.

Rol gemeente:

- Investeren;
- Faciliteren.

Partners:

- Maatschappelijk partners.

Versterken cultureel/toeristisch/recreatief aanbod

Bij het versterken van het cultureel, toeristisch en recreatief aanbod gaat het met name om verbreding van het aanwezige aanbod. Zodat bezoekers echt een volle dag (en op termijn een heel weekend) goed vermaakt worden in de (binnen)stad.

Kader:

- Bundelen en uitdragen aanbod en setting (is actiepoint cultuurvisie);
- Gericht doelgroepen benaderen en benutten;
- Onderscheidende en heldere profilering (actiepoint cultuurvisie);
- Aanbod voor middensegment versterken;
- Vergroten diversiteit in programma/inhoud topattracties en verbetering onderlinge samenwerking/afstemming (is actiepoint cultuurvisie);
- Benutten Grote Kerk en Waag door vestiging VVV in Klokkenuiderswoning;
- Samenwerking met partners uit de regio (is actiepoint cultuurvisie);
- Zichtbaarheid vergroten (is actiepoint cultuurvisie);
- Maken prestatieafspraken met partners.

Rol gemeente:

- Faciliteren;
- Stimuleren.

Partners:

- Culturele partners;
- Toeristische partners;
- SPS;
- Centrummanagement.

